

Kwetsbaarheid bij volwassenen en ouderen in Zuid-Holland Zuid

Kernboodschap

- De stapeling van fysieke, psychologische en sociale tekorten maakt mensen kwetsbaar
- Op jongvolwassen leeftijd speelt vooral de stapeling van psychische tekorten, terwijl op oudere leeftijd de fysieke tekorten een toenemende rol gaan spelen.
- Extra aandacht is gewenst voor ouderen (> 75 jaar) met de laagste sociaal-economische status die alleen wonen.

Wat is kwetsbaarheid?

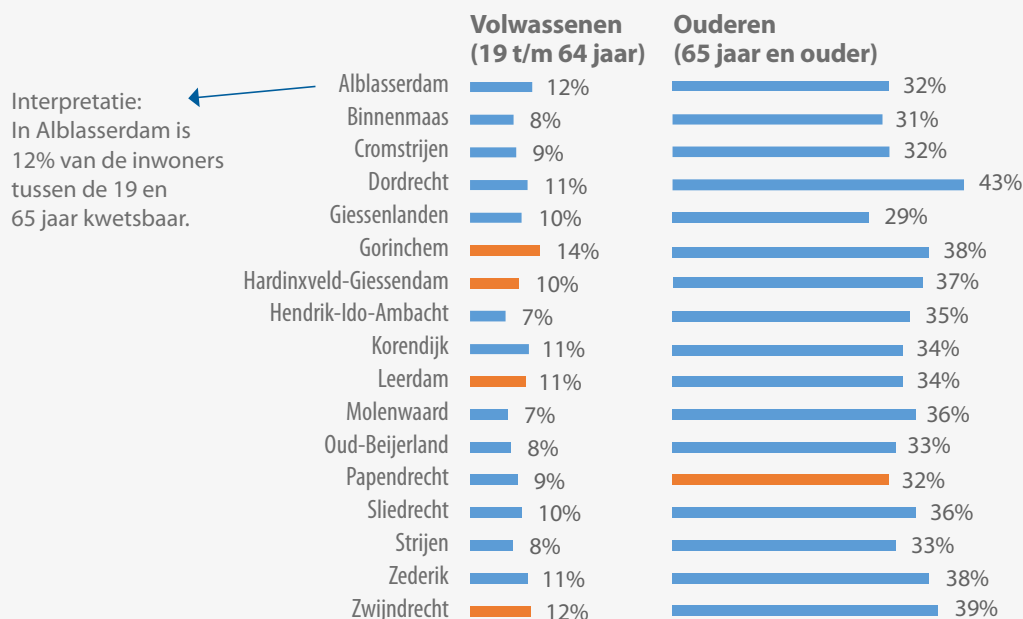
"Kwetsbaarheid" kent een verscheidenheid aan definities. Een veel gebruikte definitie is die van Grobbens en collega's (2010). Zij beschrijven kwetsbaarheid als: "Een dynamische toestand waarin een individu verkeert die **tekorten heeft in één of meerdere domeinen van het menselijk functioneren** (lichamelijk, psychisch, sociaal), die onder invloed van een diversiteit aan variabelen wordt veroorzaakt en die de kans op het optreden van ongewenste uitkomsten vergroot".

Kwetsbaarheid meten

De Tilburg Frailty Indicator is een instrument om bovenstaande definitie te meten en daarmee uit te drukken in cijfers. Deze vragenlijst bevat vragen over lichamelijk, psychische en sociale componenten.

Om de kwetsbaarheid in Zuid-Holland Zuid te schatten, zijn vragen uit de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen (2016) gebruikt, die het beste overeenkomen met deze vragen.

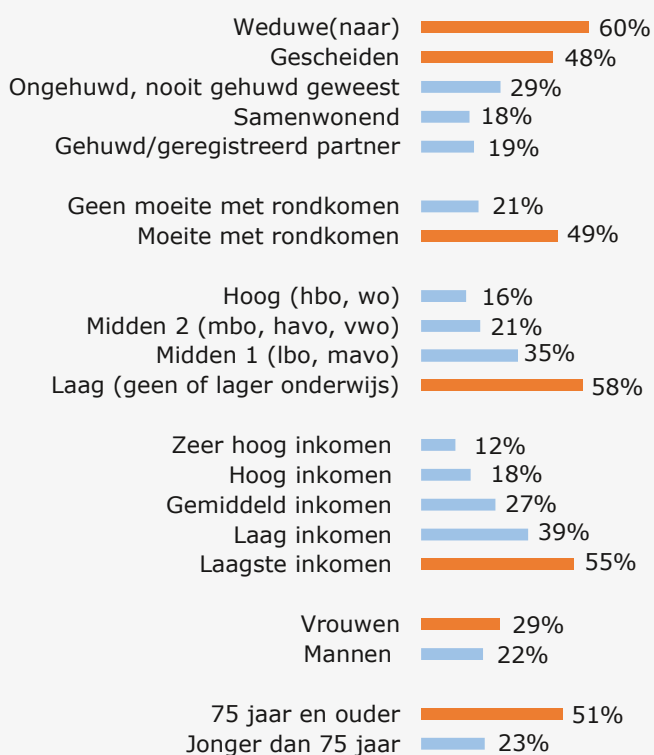
Kwetsbaarheid bij volwassenen en ouderen

Oranje balkjes geven aan dat een gemeente significant afwijkt van de overige gemeenten. Deze significantie hangt samen met de grootte van de gemeente. Een grote gemeente levert (a) een grotere bijdrage aan het gemiddelde en (b) wijkt zelf sneller af van de overige gemeenten dan een kleine gemeente.

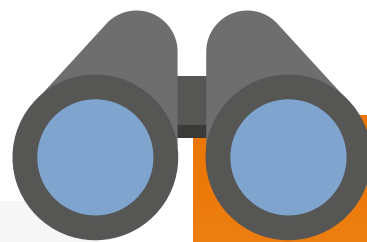
Bij volwassenen komt kwetsbaarheid vaker voor in Gorinchem en Zwijndrecht en minder vaak in Hardinxveld-Giessendam. Bij ouderen komt het minder voor in Papendrecht.

Welke mensen zijn kwetsbaar in Zuid-Holland Zuid?

Interpretatie: Van de respondenten die weduwe(naar) zijn is 60% kwetsbaar.

Oranje balkjes geven weer dat inwoners met deze kenmerken significant vaker kwetsbaar zijn dan de overige inwoners. Deze kenmerken gelden niet alleen voor tijdelijke kwetsbaarheid, maar worden door het sociaal cultureel planbureau ook benoemd als kenmerken van langdurige kwetsbaarheid in de literatuur (SCP, 2011). Inkomenscategorieën zijn bepaald door de landelijke verdeling van huishoudhuishoudinkomens in 5 gelijke groepen te verdelen.

Kwetsbaarheid bij volwassenen en ouderen

Details van fysieke, psychische en sociale tekorten die zijn meegenomen in de definitie van kwetsbaarheid.

Wat verwachten we in de toekomst?

Het RIVM verwacht dat het aantal kwetsbaren in de toekomst zal **toenemen**, vanwege de stijgende levensverwachting. Ondanks het feit dat opleidingsniveau in Nederland over de generaties is gestegen en wellicht verder stijgt, is er waarschijnlijk altijd een groep mensen met een relatief laag opleidingsniveau met een hogere kans op kwetsbaarheid (RIVM, 2017). Exacte aantallen zijn niet bekend.

Bronnen

- Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen (2016), DG&J
- Gobbens RJJ, van Assen MALM, Luijkx KG, Wijnen-Sponselee MTh, Schols JMGA. The Tilburg Frailty Indicator: psychometric properties. J Am Med Dir Assoc 2010; 11(5):344-355.
- RIVM: Ouderen van nu en straks: zijn er verschillen in kwetsbaarheid? <https://www.rivm.nl/dsresource?objectid=27ebd64e-3edc-4723-97aa-fae2c40bad57&type=org&disposition=inline>
- Sociaal en Cultureel Planbureau, Kwetsbare ouderen, Den Haag, februari 2011, https://www.scp.nl/Publicaties/Alle_publicaties/Publicaties_2011/Kwetsbare_ouderen